

## **Pöytäkirja**

**Journalistikoulutuksen neuvottelukokous 11.1.2002**

SSKH

### **1. Kokouksen avaus ja läsnäolijat**

Ullamaija Kivikuru (SSKH) (puheenjohtaja)  
Jarmo Häkkinen (Journalistiliitto)  
Heljä Korpijoki (Journalistiliitto)  
Risto Kunelius (Tampereen yliopisto)  
Anneli Lehtisalo (Viestintätieteiden yliopistoverkosto)  
Kaarina Melakoski (Tampereen yliopisto)  
Kaarle Nordenstreng (Tampereen yliopisto)  
Merja Salo (Taik) (klo 12.00 asti)  
Raimo Salokangas (Jyväskylän yliopisto)  
Pia Sivunen (TYT)  
Inari Teinilä (Tampereen yliopisto)  
Hannu Vanhanen (Tampereen yliopisto)  
Juhani Wiio (Yleisradio)  
Leif Åberg (Helsingin yliopisto) (klo 12.30 asti)  
Tom Moring (SSKH) (sihteeri)

### **2. Edellisen kokouksen pöytäkirja**

- Hyväksyttiin muutoksista

### **3. Neuvottelukokouksen asema ja suhde verkostoon**

- Kaarle Nordenstreng alusti neuvottelukokouksen synnystä ja asemasta, ehdottaen että päätetään kokouksen tehtävästä ja asemasta valmisteluvaiheessa tehdyn paperi pohjalta (liite). Seurasi keskustelua suhteesta verkostoon, täydennyskoulutukseen ja ammattikorkeakoulujen roolista. Suhde viestintätieteiden yliopistoverkostoon ratkaistiin toistaiseksi löyhästi siten, että neuvottelukokous toimii kentän ja koulutuksen asiantuntijaelimenä ja sillä on raportointivelvoite verkoston johtoryhmälle.
- *Kokous päätti rajata ainakin toistaiseksi toimittajakoulutuksen neuvottelukokouksen yliopistotasolle seuraavien instituutioiden ympäri:*

Työmarkkinaosapuolet:  
Suomen Journalistiliitto  
Viestinnän Keskusliitto  
Yleisradio

Yliopistot:

Tampereen yliopisto (Tiedotusopin laitos)  
Jyväskylän yliopisto (Journalistiikka)  
SSKH  
Taideteollinen korkeakoulu  
Helsingin yliopisto (viestinnän laitos, joukkoviestinnän opetus)

Täydennyskoulutuslaitokset  
kutsutaan tarvittaessa kunkin laitoksen toimesta

Opiskelijajärjestöt  
vastaavista yliopistojen laitoksista

- *Kokous päätti tiivistää yhteytensä Viestintätieteiden yliopistoverkoston.*
- *Päätettiin nimetä neuvottelukokous uudelleen neuvottelukunnaksi*

#### 4. Uudet ohjelmat

- lehtikuva ja uusmedian journalismi Tampereella
- aikakausijournalismi Taikissa
- verkkoviestintä Helsingin viestinnän laitoksella
- Hannu Vanhanen esitteli Tampereella syksyllä 2002 alkavaa lehtikuvajournalismin koulutusohjelmaa. Sisäänottoa valmistellaan parhaillaan lehtikuvaukseen painottuvalle peruskoulutusohjelmalle, joka on täysipitkä (kandidaatin ja maisterin tutkinnot) Tampereen tiedotusopin laitoksella. Ohjelma alkaa 6 opiskelijan pilottiryhmällä. Koulutuksen yhteyttä Elektronisen kuvajournalismin maisteriohjelmaan (EKJ) kehitetään samalla. Lehtikuvaohjelmalle on perustettu oma ohjausryhmä, jossa on myös työelämän edustus. Opetusministeriöltä on saatu uuden koulutusohjelman suunnitteluun 270 000 FIM. Muusta rahoituksesta neuvotellaan.
- Kaarle Nordenstreng esitteli Tampereen kaksivuotisen Uusmedia-ohjelman johon on valittu professoriksi Ari Heinonen. Opiskelijoita noin 10.
- Merja Salo esitteli aikakausilehti-maisteriohjelmaa. Aloite tuli aikakausilehtien työntäjä- ja työntekijäjärjestöistä sekä kustantajilta. Taik valittiin koulutusinstituutioksi koska graafista suunnittelua ja valokuvausta pidettiin keskeisinä tekijöinä, kirjoittamiseen liittyvä opetus valmistaa vapaampaan kirjoitukseen.
  - Kolmikantaperiaate sovelletaan ensimmäisen vuoden suunnittelulle, kolmasosa Taikista, kolmasosa kentältä ja kolmasosa opetusministeriöstä. Rahoitus vuodeksi opetusministeriöltä. Kenttä on sitoutunut pidempään. Koulutus alkaa syksyllä 2003. Sisäänotto 10-15 opiskelijaa. Perusedellytys: hakijoilla kandidaatin tutkinto.
- Helian journalistikoulutus (taloustoimittajat) suunniteltu aloitettavaksi ammattikorkeakoulu Heliassa syksyllä 2003.
- Leif Åberg esitteli verkkoviestinnän professuuria joka perustuu Vantaan lahjoitusprofessuuriin. Professuurilla on linkki Heurekaan ja muihin Vantaalla toimiviin, myös koulutuslaitoksiin.

- o Åberg mainitsi lisäksi kirjasto-informatiikka-ohjelman valmistelun sekä ruotsinkielisen tiedottajakoulutusohjelman joista on ollut keskustelua Helsingin yliopistossa, muun muassa SSKHn kanssa.
- o Erillisenä ohjelmanä Viestinnän laitos on mukana toisessa (HYn tutkimus- ja koulutuskeskus Palmenian aloitteesta) verkkoviestinnän muuntokoulutusohjelmassa jolla on EU-rahoitusta 2001-2004 (1.2 miljoonaa euroa) suunnittelua varten. Painopisteet työyhteisöjen verkkoviestintä, verkkomediat. Koulutus alkaa 2002 syksyllä, opiskelijoita otetaan 40. Muuntokoulutus on maisteriohjelma, joka edellyttää opisto- tai ammattikorkeakoulu- tai alemmaa korkeakoulututkintoa tai yliopisto-opiskelua 30 opintoviikkoa. Ammattikokemus huomioidaan.
- Raimo Salokangas esitteli Jyväskylän yliopiston muuntokoulutus-maisteriohjelmaa joka kohdentuu vaativaan tiedonhankintaan ja joka on ollut käynnissä 1990-luvun lopulta. Sisäänotto kaiken kaikkiaan 32 (syksyllä 2002 otetaan 10 opiskelijaa). Ohjelmaan pääsy edellyttää aprobatur-tasoa viestinnässä.
- Juhani Wiio esitteli Yleisradion yliopisto-yhteistyön kehityslinjojen uudelleenjärjestämistä (Yliopistojen ja yliopistojen välinen tutkimus- ja kehitysyhteistyö). Yhtiö pyrkii näin järjestämään yhteistyötä yliopistojen kanssa sekä toimintaansa erinäisten tutkimusapupyyntöjen yhteydessä. Lisäksi yhtiö on tehnyt päätöksen tutkimusavustusta jakavasta rahastosta (Yleisradioon liittyviin opinnäytteisiin 20.000 euroa sekä uusmediaa käsitteleviin opinnäytehankkeisiin 20.000 euroa) tutkimushankkeisiin Yleisradion täyttäessä 75 vuotta. Ensimmäinen apurahamäärän jako on tehty, toinen valmisteilla. Rahaston säännöt apurahaluonteisia, ei voida myöntää Yleisradion henkilökunnalle. Hakemukset yhtiölle helmikuun loppuun mennessä (50%) ja lokakuun loppuun mennessä (50%). Apurahoista ei ilmoiteta lehdissä.
  - o Yleisradio on kehittämässä tähän liittyvän kehitystoiminnan verkoston jolla on oma verkkosivu
- *Kokous katsoi Yleisradion aloitteen olevan erittäin hyödyllinen ja toivoi että asia etenisi Yleisradiossa esiteltujen suunnitelmien mukaisesti.*

## 5. Tutkintojärjestelmä

- a) OPM:lle menevä verkoston anomus ja siihen liittyvän ohjausryhmän nimeäminen ja työn suuntaviivoista sopiminen (AL)
- Anneli Lehtisalo ilmoitti että hakemus 6 kk suunnittelijan rahoittamiseksi on tekeillä opetusministeriölle, aihe toimittajakoulutus ja joukkoviestintäkoulutus
- b) Tutkintorakenteet ja vaatimukset
- Ullamaija Kivikuru ja Tom Moring esittelivät SSKHn opetusohjelman kehityssuunnitelmia. Pyrkimyksenä on luoda laajempia kokonaisuuksia joihin teoreettisempi ote yhdistyy. Taustana on tuotemetafora jonka perusteelta kokonaisuus rakennetaan. Alustavia keskusteluja on myös käyty viestinnän ja kirjasto-ohjelman perustamisesta kandidaattitasoisena SSKH:n journalismikoulutuksen rinnalle. Koulutus liitettäisiin viestinnän laitoksen, mahdollisesti myös muiden laitosten maisterikoulutukseen.

- Keskusteltiin koulutusohjelmista
- *Päätettiin pitää koulutuksen kehitykseen keskittyvä kokous kevään aikana*
- *Kokous päätti valmistella journalismin opetuksen kehittämiseen liittyvän tutkimushankkeen, jatkovalmistelu mediatutkimuksen päivien yhteydessä Turussa.*

## 6. Kevään 2002 opiskelijavalinnat

- Kaarle Nordenstreng esitteli sisäänoton laajuutta, jossa on pientä kasvua

|          | Pääaine | Sivuaine | Maisteri | Yhteensä  |
|----------|---------|----------|----------|-----------|
| HY/SSKH  | 20      | 5        | (5)      | 25 (30)   |
| JY       | 22      | -        | 10       | 32        |
| TaY      | 50      | 40       | 30       | 120       |
| Yhteensä | 92      | 45       | 40 (45)  | 177 (182) |

- *Todettiin tilanne, keskusteltiin rekrytointitarpeesta joka ilmeisesti lähiaikoina ylittää tarjonnan*
- *Kokous korosti haku-oppaiden päivittämisen merkitystä*

## 7. Täydennyskoulutus

- PD-ohjelmat
  - o PD-ohjelma TRICOM-ohjelman toinen sisäänotto meneillään. Järjestäjä Helsingin yliopiston aikuiskoulutuskeskus. Kohderyhmä journalistit, informaatikot, tiedottajat. Ohjelma on 40 opintoviikkoa.
  - o Jyväskylässä uusi ohjelma, vetäjänä laitoksen puolelta Heikki Kuutti
  - o Tampereen yliopistolla ei ole journalistiikan PD-ohjelmia, Pia Sivunen kertoi TYTin meneillään olevista projektesita. TYT on pohtinut omaa rooliaan jossa voisi toimia yliopiston rajoitteita vapaammin.
- *Todettiin että journalistiliitolla on tulossa kysely jossa kysytään myös täydennyskoulutustarpeeseen liittyviä kysymyksiä*

## 8. Muut mahdolliset asiat

- *Päätettiin jatkossa pitää kokouksia, joissa on yksi johtoteema*
- Informaatio- ja viestintäoikeuden tohtorikoulu valmisteilla
- Vivan jatkosuunnitelma on valmisteilla (tohtorikoulutus)
- Viestintätieteiden yliopistoverkosto valmistelee kirjelmää opetusministeriölle viestintäalan koulutuskustannuskertoimen korottamiseksi

## 9. Seuraava kokous

- Perjantai 17.5. klo 10.15 Helsingissä, aiheena opetuksen sisältö ja tutkinnon rakenne. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.

### Liitteet:

1. Muistio toimittajakoulutuksen kokonaisratkaisusta 20.4.1978
2. Kuvajournalismin koulutusohjelman määrärahan asettamisasiakirja 13.12.2001
3. Helsingin yliopiston viestinnän laitoksen uusia koulutushankkeita (Åberg, ei päivätty)
4. Toimittajakoulutuksen neuvottelukokousmuistio 5.1.2001

### Sanottua:

Järjestö pitää olla, vaikka sen tavoite olisikin anarkia (Nordenstreng)

Lehdistö kirjoittelee ja yliopisto on (Salokangas)

Journalistikoulutus on kuin siirtolapuutarha (Kivikuru)

Kuka teitä on mistään epäillyt? (Moring Tampereen yliopistosta)

Kyseessä oli terraario, ei herbaario (Heljä Korpijoki)